

Przychodzi student do opiekuna... Instrukcja dla opiekunów lat

Poniższa instrukcja jest, nie ukrywam, skomplikowana. To skomplikowanie wynika z obecnych realiów polskiego szkolnictwa wyższego i nic na to nie poradzimy (jak się system dotrze, za parę lat będzie lepiej). Proponuję potraktować to jako zło konieczne i starannie poniższe uwagi przestudiować: pomoże to nie tylko przy rozliczaniu roku, ale też w zrozumieniu systemu studiów w IFK i na UW. Nie mam nic przeciwko, żeby rozpowszechniać tę instrukcję wśród studentów – może dla nich też będzie użyteczna. Część tych uwag zawarliśmy jednak także w nowym informatorze dla studentów i będziemy je upowszechniać na naszej stronie internetowej, w gablocie informacyjnej i na spotkaniach ze studentami.

I. Popieranie podań studenckich

Postanowiłem wprowadzić regulację (niech obowiązuje od początku roku akademickiego 2012/13), która kiedyś obowiązywała w instytucie: student zamierzający złożyć o wicedyrektora podanie najpierw zgłasza się do opiekuna roku po poparcie podania. Będzie to sito dla dokumentów, które w ogóle nie powinny trafiać do wicedyrektora, a przede wszystkim zachęci studentów do zastanowienia się, czy rzeczywiście muszą składać podanie (np. o zmianę egzaminatora lektury).

W szczególności po poparcie podania do wicedyrektora będzie musiał się zgłosić student ubiegający się o **warunkowy wpis na kolejny rok lub o powtarzanie roku**. W takim wypadku opiekun roku sprawdza, czy studentowi należy się warunek (tzn. czy zdobył pozostałe wpisy, czy nie miał tego samego warunku rok wcześniej, czy nie jest studentem ostatniego roku, któremu nie przysługuje warunek – por. czynności przy rozliczaniu indeksu, opisane w pkt. II 2 niżej) lub czy student może powtarzać dany rok studiów (czy nie jest studentem I roku, bo wówczas powtarzanie przysługuje tylko w szczególnych sytuacjach, albo czy spełnił warunek z poprzedniego roku, jeśli go miał – jeśli nie spełnił, nie może powtarzać roku, na który dostał warunkowy wpis, ale najwyżej rok poprzedni). Do takich podań **student musi koniecznie dołączyć ksero (lub oryginał) karty egzaminacyjnej**, na podstawie której wydaje się decyzję. Sprawdzenie, czy student ma wymagane wpisy, jest oczywiście bardzo istotne – podania poparte przez opiekuna będę sprawdzał raczej wyrywkowo.

Zasada popierania podań nie musi działać, zwłaszcza na początku, zawsze i bezwzględnie, ale zwłaszcza w mniej pilnych sprawach będę kierował studentów najpierw do opiekunów lat. W razie jakichkolwiek wątpliwości proszę oczywiście wysyłać studentów wprost do mnie, przyjmę oczywiście wszystkich, którzy sobie tego zażyczą.

Podstawą wszelkich naszych działań (także podstawą tej instrukcji) jest regulamin studiów UW, dostępny na stronie www.uw.edu.pl w zakładce „Dla studentów”, a także szczegółowe zasady studiowania na Wydziale Polonistyki UW, dostępne na stronie www.polon.uw.edu.pl w zakładce „Studia” > „Ogłoszenia Dziekana”.

II. Rozliczanie roku

1. Zasady studiowania na Wydziale Polonistyki nakładają na studentów obowiązek zaliczenia roku do końca sesji poprawkowej i złożenia indeksu (teraz karty egzaminacyjnej, coraz mniej studentów będzie mieć indeksy) w terminie 7 dni od zakończenia sesji. Jeśli zatem student ma wpisy z datą po sesji, to mamy problem. Jeśli student rozlicza indeks później niż tydzień po sesji, to też mamy problem – choć trochę mniejszy, o ile wciąż mamy wrzesień. Jeśli wrzesień się już skończył, a student wciąż nie złożył indeksu (karty egzaminacyjnej), to problem jest przeogromny – właściwie jest to sytuacja niedopuszczalna. Studentów z problemami proszę kierować do wicedyrektora, żeby się wytłumaczyli, o ile jeszcze tego nie zrobili.

2. To banalna myśl, ale rozliczanie indeksu czy karty egzaminacyjnej jest dość skomplikowaną czynnością i nie trzeba jej wykonywać w obecności studenta, deprymująco podglądającego te zawile zabiegi. Może lepiej uprzedzić studentów, że rozliczenie indeksu czy karty egzaminacyjnej może potrwać kilka dni.

Zadaniem opiekuna roku, do którego student przychodzi po rozliczenie roku („etapu studiów”, jak nazywa to regulamin studiów UW), nie jest tylko obliczenie średniej i wpisanie „60 pkt. ECTS” w indeksie (na karcie egzaminacyjnej). Obowiązkiem opiekuna roku jest przede wszystkim sprawdzenie, czy student uzyskał wszystkie wymagane programem studiów zaliczenia, a także faktyczne obliczenie, czy student zdobył wymagane do zaliczenia roku 60 pkt. ECTS. Bardzo proszę o uważne sprawdzanie, czy w indeksie lub na karcie egzaminacyjnej są wszystkie konieczne wpisy (konieczne są też pieczętki z bibliotek). Proszę o sprawdzenie o wizy za poprzedni rok: czy student nie miał warunkowego wpisu na kolejny rok, a jeśli miał, to czy spełnił warunek. W sytuacjach niejasnych – albo kiedy jest jasne, że student nie ma wymaganych wpisów – proszę kierować studentów do wicedyrektora. Program studiów można znaleźć w informatorach IFK, tam też podana jest liczba punktów ECTS za każdy przedmiot (liczbę punktów ECTS za przedmioty oferowane poza IFK trzeba wyszukać w USOS-ie). Proszę pamiętać, że studenta obowiązuje program studiów z roku, w którym zaczynał studia. W przypadku studentów studiów magisterskich to będzie program z roku, w którym zaczynali studia magisterskie (a nie w ogóle studia u nas). Niestety, zmiany w programie w ostatnich latach sprawiają, że trzeba się nagimnastykować, by znaleźć właściwy program. Stare informatory są dostępne w sekretariacie. Informator w roku 2011/12 nie był drukowany, ale można się posłużyć tym z poprzedniego roku. Informator za rok 2012/13 (i za lata następne) będzie dostępny na naszej stronie internetowej, także informatory dostępne tylko w wersji elektronicznej będą archiwizowane w sekretariacie.

A więc podkreślam: wpisy w indeksie czy na karcie egzaminacyjnej należy skontrolować, najlepiej mając przed oczami informator z właściwym programem.

Nieco trudniejsze zadanie stoi przed opiekunami ostatniego roku studiów, a więc III roku studiów licencjackich i II roku studiów magisterskich. Opiekunowie tych lat muszą się upewnić, że student zaliczył przedmioty do wyboru, które można zaliczyć w ciągu całych studiów – a więc trzeba zerknąć na wpisy z poprzednich lat. Chodzi o lektoraty, zajęcia z WF-

u, zajęcia fakultatywne w IFK i tak zwane OGUNy spoza IFK. Jeśli student nie ma indeksu, konieczna może być wizyta w sekretariacie, by sprawdzić dorobek studenta w USOS-ie.

Proszę przy tym jednak zauważyć, że programy studiów wymagają uzyskania pewnej liczby pkt. ECTS z przedmiotów do wyboru w trakcie każdego roku studiów, co objaśniają (mam nadzieję...) poniższe przykłady:

PRZYKŁAD 1 (dotyczący studiów licencjackich prowadzonych wg programu z roku 2012/13): Obecnie student studiów licencjackich musi uzyskać przez trzy lata 20 pkt. ECTS za przedmioty obowiązkowe do wyboru (określoną liczbę za każdy rodzaj przedmiotów: WF, lektoraty i egzamin z języka obcego, OGUNy, fakultety w IFK – wartości ECTS tych przedmiotów są podane w tabelce „Przedmioty obowiązkowe do wyboru” w programie studiów): 6 pkt. na I roku, 6 pkt. na II roku i 8 pkt. na roku III. Oczywiście, te liczby muszą się zgadzać i zsumowane, i osobno. **Na przykład**, student może rozplanować te zajęcia tak: I rok – 60 godz. WF (1 pkt. ECTS), 60 godz. lektoratów (2 pkt. ECTS), zajęcia OGUN za 3 pkt. ECTS; II rok – tak jak I rok; III rok – zajęcia OGUN za 3 pkt. ECTS, egz. certyfikacyjny z j. nowożytnego (2 pkt. ECTS), fakultety w IFK za 3 pkt. ECTS (UWAGA, to tylko przykład!).

PRZYKŁAD 2 (dotyczący studiów licencjackich prowadzonych wg programu z roku 2011/12 i poprzedniego): Przykład jest nieco podobny do poprzedniego, ale są różnice. Według starego programu, student musiał uzyskać za przedmioty obowiązkowe do wyboru na I roku studiów licencjackich min. 5 pkt. ECTS, na II roku – min. 4 pkt., na III roku – min. 5 pkt. (te wartości są wybrane tak, żeby razem z naszymi normalnymi, obowiązkowymi przedmiotami student zdobywał co roku 60 pkt. ECTS). Zarazem, zamieszczona w programie tabela „Przedmioty obowiązkowe do wyboru” podaje, jakie są rodzaje tych przedmiotów i ile punktów trzeba zdobyć za każdy z nich: za WF, lektoraty, egzamin z języka nowożytnego, fakultety w IFK i za OGUNy. Suma punktów w tej tabeli to 18, co de facto oznacza, że na którymś roku student **musi** wychodzić więcej punktów ECTS niż podane minima na każdy rok. **Na przykład**, student może rozplanować te zajęcia tak: I rok – 60 godz. lektoratów (2 pkt. ECTS), 60 godz. WF (bez punktów), OGUNy za 3 pkt. ECTS; II rok – tak jak pierwszy rok (student zyskuje 1 pkt. ECTS ponad wymagane w tym roku min. 4 pkt., zatem z całego roku uzyska 61 pkt. ECTS); III rok – egz. certyfikacyjny z j. nowożytnego (2 pkt. ECTS), OGUNy za 3 pkt. ECTS, fakultety w IFK za 3 pkt. ECTS (w sumie będą 3 pkt. ponad wymagane w tym roku min. 5 pkt.).

PRZYKŁAD 3 (dotyczący studiów magisterskich specjalności „filologia klasyczna”, tu nie ma różnic między programami z lat 2012/13 i 2011/12): Liczba pkt. ECTS za przedmioty obowiązkowe do wyboru, które musi wychodzić student, to 4 pkt. na roku I i 6 pkt. na roku II. Zawarta w programie studiów tabela „Przedmioty obowiązkowe do wyboru” podaje, jakie są to przedmioty i jaki wymiar każdego z nich jest obowiązujący: student musi zdobyć 6 pkt. ECTS za OGUNy i 4 pkt. ECTS za fakultety w IFK (UWAGA: na moją odpowiedzialność proszę ignorować zapis w programie studiów z roku 2012/13, że wśród fakultetów muszą się znaleźć zajęcia prowadzone w języku obcym). Zaznaczam: przedmioty do wyboru w programie w tabeli dla każdego roku z osobna i w tabeli dla obu lat łącznie to są te same przedmioty (nadrzędna jest zasada, że student musi zdobyć 60 pkt. ECTS w roku i temu jest podporządkowany program). **Na przykład**, student może rozplanować te zajęcia tak: I rok – OGUNy za 2 pkt. ECTS i fakultety w IFK za 2 pkt. ECTS, II rok – OGUNy za 4 pkt. ECTS i fakultety za 2 pkt. ECTS.

Jeszcze wyjaśnienie dotyczące przedmiotów ze specjalizacji nauczycielskiej prowadzonej wg programu za rok 2011/12: Stary program niezbyt mądrze każe liczyć w sumie za 2 godz. prawa oświatowego, 120 godz. metodyki i 150 godz. praktyk 6 pkt. ECTS, nie mówiąc, ile jest za każdy z tych przedmiotów z osobna. Na szczęście w nowym programie – obowiązującym od roku 2012/13 – problem znika, bo punkty ECTS są normalnie rozdzielone między wszystkie przedmioty. Jeśli jednak będzie potrzeba liczenia punktów według starego programu, umówmy się, że za 60 godz. metodyki liczymy 3 pkt. ECTS (tak jest w nowym programie – a więc dajemy 6 pkt. ECTS za dwa lata metodyki), a za prawo oświatowe i za praktyki 0 pkt. Nie jest to idealne rozwiązanie, ale najlepsze możliwe – i powtarzam, zaraz problem zniknie. I jeszcze drugie wyjaśnienie: jeśli student wyrabia metodykę przez dwa lata, ocenę z każdej z tych metodyk liczymy do średniej w odpowiednim roku (a nie np. tylko ostatnią ocenę na II roku).

Na ostatnim roku studiów student powinien dołączyć do indeksu czy karty egzaminacyjnej obiegówkę z biblioteki.

UWAGA: studenci, którzy nie muszą już mieć indeksów, powinni zbierać na karcie egzaminacyjnej wszelkie możliwe wpisy i pieczętki poza wpisem ze szkolenia BHP – a więc także zaliczenia praktyk czy pieczętki z bibliotek.

3. Po ustaleniu, że student zaliczył wszystkie wymagane przedmioty, zabieramy się za liczenie średniej. Podstawą jest paragraf 31 regulaminu studiów UW, na którym opieram poniższe uwagi.

– Zgodnie z regulaminem UW, obliczając średnią uwzględnia się **tylko przedmioty objęte programem studiów** w danym etapie studiów. Ten punkt ma ważne konsekwencje. Jeśli student uzyskał zgodę na zaliczanie przedmiotów z kolejnych lat, nie liczymy ich do średniej. Jeśli np. w wyniku powtarzania II roku student chodził awansem na przedmioty z III roku, kończąc rok II, liczymy tylko przedmioty z II roku (roku, który rozliczamy). Jeśli student w danym roku akademickim zdobył tylko część wpisów, bo z jakiegoś powodu (np. przez zabagnioną sytuację z powtarzaniem roku) zdobył jakieś wpisy w poprzednich latach, trzeba te wpisy odnaleźć i uwzględnić, licząc średnią. Krótko mówiąc, liczymy średnią za etap studiów, nie za rok akademicki.

Jeśli student wychodził więcej, niż trzeba, np. wyrobił mnóstwo fakultetów, i tak liczymy tylko to, co przewiduje program studiów. Jak głosi regulamin, „jeśli w planie studiów danego etapu są przewidziane przedmioty do wyboru, a student zaliczył ich więcej niż wymaga tego plan, przy obliczaniu średniej bierze się pod uwagę oceny końcowe z przedmiotów wskazanych przez studenta”. W naszych warunkach ten zapis dotyczy zwłaszcza fakultetów i OGUNów, także lektoratów – jeśli student ma więcej godzin czy punktów ECTS z tych zajęć, niż wymaga program, musi zadeklarować, co chce liczyć do średniej (w rzeczywistości można bez pytania policzyć najwyższe oceny).

Ustalmy, że ta sama zasada dotyczy obliczania punktów ECTS – zliczając punkty ECTS, liczymy tylko punkty za przedmioty przewidziane programem studiów. De facto student musi uzyskać 60 pkt. ECTS (+ ewentualnie punkty za przewidziane programem zajęcia specjalizacyjne, np. nauczycielskie + punkty za pracę dyplomową), reszta nas nie obchodzi. Dodatkowych punktów nie wpisujemy przy obliczaniu średniej. Trzeba pamiętać, że jeśli student jakieś przedmioty zaliczał awansem we wcześniejszych latach, punkty za te

przedmioty nie powinny były być liczone wówczas i powinny być policzone teraz, gdy rozliczamy dany etap studiów.

– Decyzje dotyczące przepisywania przedmiotów z innych kierunków studiów może podejmować tylko wicedyrektor (lub dyrektor). Student nie może samodzielnie postanowić, że zaliczywszy przedmiot gdzie indziej może nie zaliczać czegoś podobnego u nas. Każdorazowo musi napisać podanie do wicedyrektora o przepisaniu przedmiotu, więc policzyć do średniej przepisana ocenę (zamiast przedmiotu z naszego programu) można tylko wtedy, jeśli takie podanie zostało pozytywnie rozpatrzone. Ocenę przepisuje zawsze wicedyrektor, nie opiekun roku (z wyjątkiem wyjątkowych sytuacji, w przypadku pisemnej zgody wicedyrektora na przepisanie oceny przez opiekuna).

– Zgodnie z regulaminem UW, wszystkie przedmioty powinny się kończyć oceną, z wyjątkiem WF i „przedmiotów przygotowujących do podjęcia studiowania” (BHP, ochrona własności intelektualnej). To znaczy, że jeśli student ma „zal.” z czegoś innego niż te przedmioty, powinno się to liczyć jak 3. U nas wygląda to trochę inaczej: z PNJ ocenę wpisuje tylko koordynator przedmiotu, pozostali prowadzący wstawiają do indeksu „zal.”, których proszę nie liczyć do średniej (zresztą nie są wpisywane do USOS-a). Podobnie z literaturą na II i III roku – tych „zal.” nie liczymy do średniej, liczymy tylko ocenę.

– Do średniej nie liczy się, jak głosi regulamin, oceny z egzaminu certyfikacyjnego z języka obcego nowożytnego. Liczy się natomiast oceny z lektoratów.

– Zgodnie z regulaminem, jeśli brakuje wpisu z jakiegoś przedmiotu (to możliwe, jeśli student uzyskał warunkowy wpis na kolejny rok – można mieć warunek maksymalnie z dwóch przedmiotów), przyjmuje się, że za brakujący przedmiot jest wystawiona ocena 2 i tę dwóję liczymy do średniej.

– Jeśli student ma 2 z egzaminu w pierwszym terminie i ocenę pozytywną w drugim terminie, wyciągamy średnią z tych dwóch ocen zaokrąglając do części setnych i wynik uwzględniamy przy liczeniu średniej końcowej. Oczywiście, wolno bezkarnie nie podejść do egzaminu w pierwszym terminie: jeśli student ma tylko ocenę z sesji wrześniowej, nie liczymy 2 za pierwszy termin. Z kolei ocena z egzaminu komisyjnego zastępuje kwestionowaną ocenę.

– Ocenę z lektur wystawia nie opiekun roku, lecz prowadzący zajęcia z lektur. To znaczy, że przy rozliczaniu średniej w indeksie czy na karcie egzaminacyjnej musi już być ocena z lektur (w tym roku jedna – łącznie z lektur greckich i łacińskich). Proszę natomiast o sprawdzenie, czy ta ocena została wystawiona w zgodzie z zasadami, o których będą poinformowanie prowadzący zajęcia z lektur: „Prowadzący wystawia ocenę z zajęć obliczając średnią z ocen w karcie lektur i zaokrąglając wynik do najbliższej oceny w skali przewidzianej w regulaminie studiów UW (5; 4,5; 4; 3,5; 3; 2 – np. średnia 3,8 daje ocenę 4, średnia 3,6 daje ocenę 3,5)”. Proszę o sprawdzenie, czy na karcie lektur, która powinna zostać złożona razem z indeksem czy kartą egzaminacyjną, są wszystkie wymagane w danym roku lektury. Umówmy się, że kartę lektur podpisuje właśnie opiekun roku (w wyznaczonym do tego miejscu), nie prowadzący zajęcia z lektur. W ten sposób opiekun roku potwierdza, że student zaliczył wymagane w danym roku lektury.

– Średnią zaokrągla się do części setnych; np. 3,8666666666 to będzie 3,87.

4. Po obliczeniu średniej i sumy punktów ECTS do indeksu czy karty egzaminacyjnej należy wpisać formułę „indeks gotowy do wizy”, zapisać średnią i sumę punktów ECTS. Złożony pod tym wpisem podpis opiekuna roku (wraz z datą) potwierdza, że student uzyskał wymagane programem studiów w danym etapie zaliczenia. Indeks (kartę egzaminacyjną) wraz z kartą lektur należy złożyć w sekretariacie.

Dziękuję za opiekuńczy trud!

Jan Kwapisz